

Stagg 4409
ALEX RADZEVICIUS
GRABORIUS

Lietuviai Direktoriai
išbaltzamuoją ir laidojį maitina
ant visokių kėpių. Pirmas
automobilis kėpių, kuris
1919 m. įveikė pirmąjį pasaulinį
116 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Priešais Apriškimo Pasaulyje
Sveiciensius Beležiją

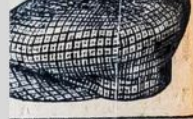
**Automobilų
DIRBTUVĖ**

9 rytis iki 8 vakarų. Nėra
Klesos dienomis ir vakarais
SCHOOL
(stovs) New York City

KRAUTUVĖ

Skrybėlės, kepurės, vyrai-
ausurės (raibkėtos) vyrų
ama.
būsite pilnai apgautas

IA!

Perkant naujasias maistas
VERKOTA LIETUVIŲ
EJ. Dirbtuvė yra vedama

AUGAI

rytus' cigarus visi džiau-
ga ir dūmas taip žvėgia,
del, kad
tabako
žmonė
se, kliei
berius ir
ose re-
o vardu
A arbu
Temy
paveik-
ysi ir
tinėjama paštu.

IRBTUVĖ

Brooklyn, N. Y.
1 paremti.
laukite jų cigaru!

R MOTERYS

PAGAL MŪSŲ

pavojinga liga ir
aš galiu pagelbėti.
AS SUTEIKIA PASEK-
išskūnosose ligų—Nervų,
v. Odos Sugedimo, Chro-
o Nervų Silpnumo, Jau-
umų, Reumatizmo, Hemo-
u ligų. Ar davei ege-
ar žinai teisingą pasak-
iamas Wasserman'io at-
sisingas tyrimimas ir

SUTEIKIAMAS
silankijam, nes prie

nas Dykai.

valkaro.
ki 4 p. p.

S
CAS
York, N. Y.
Place

KRISLAI
Istorinis Materializmas.
Del Teatralių Veikalų.
Baudžia Stebukladarius.
Europos Emigracija.
Raso M. Rambus.

Pirmas Lietuvių Darbi-
ninkų Dienraštis.
Išeina Kasdien Apart
Nedėdlienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių,
Vienykite! Jūs Nieko
Nepralaimėsite, tik Re-
tėžius, o Laimėsite
Pasaulį!

No. 284 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Panedėlis, 30 d. Lapkr. (November), 1925

Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XV, Dienraščio VII

Bažnyčia Sudegė, o Ka- zys Kapucinas Apjako

Ukmergė.—Praeitą sekma-
dienį, 1 lapkr., apie 9 val. va-
karo katalikų mūrinėje bažny-
čioje, buvusioje pravoslavų, o
dabar pavestoje žinomam vie-
nuoliui "tėviui Kazimierui" ki-
lo gaisras. Sudegė didysis al-
torius ir liepsna buvo pradėjus
veržtis jau pro drūtojo bokšto
viršutinius langus. Ugnį gaisri-
ninkams pasisekė užgesinti tik
tada, kad mūro sienos jau buvo
plikos. Pagelbon buvo pašauk-
ti ir kareiviai. Viduje bažny-
čios liko tik kruva nedegusių.
Šią vasarą kaip tik buvo čia
užbaigtas remontas, daug pini-
gų kainavęs. Ir nesieka "tė-
vui" Kazimierui. Jo surinkti
Amerikoj keliolika tūkstančių
dolerių buvę sudėti vienarpe
Lenkijos banke, paskui išmo-
kėta netikusiomis lenkų mar-
kėmis. Čia tėvas Kazimieras
apako ant vienos akies, gydėsi
Kaune, Karaliaučiuje ir dabar
gydosi Rygoje.

Naisė su siratomis nuėjo atklyt kapą savo vyro, kuris žuvo pasauliniame kare, 1917 m. Bet prieš josios akis atsistojo kitas karas, rušiamas kapitalistų, kuris grumoją josios augantiems vaikams. Sekantis karas bus dar bai senis už pastarąjį.

Dzūkai Negali Išpenėti "Dievo Tarnų"

LAZDIJAI (Seinų apskr.).—
Daliąnt dvarų žemes biedno-
menei, tapo gerojai apdovano-
ti ir "prabaščiai", kuo visuo-
menė be galo piktinosi, nega-
lėdama suprasti, kam kuni-
gams reikalinga žemė. Ta-
čiau dauguma buvo tos nuomo-
nės, kad nereikės "kalėdos"
duot. Bet kur tau. Neseniai
atėjo Lazdijų prabaščiaus tar-
naitė ir reikalavo važiuotės
(padvados). Paklausus, kam
reikalinga, atsakė: "Nagi ne-
žinot, prabaščiu bulves ren-
ku." Ir algas gauna, kaip val-
dininkai, ir žemes turi, kaip
ūkininkai, ir už dūšias daug
paima, ir vis tu, žmogus, duok,
duok ir duok!
Dai ko gero, sumanys mo-
kytojai ar kiti valdininkai ka-
lėdoti. Ir vėl turim visą eilę,
nors ir privatiškų, rekvizicijų.
Tikrų "ubagų" nematyt—tai
naujakurių, padegėlių ir kitų,
kurie irgi malonėty "pasibui-
vauti", bet tie neturi nei kuc-
nei kaip.

NUKNIAUKĖ 30,000 ZLOTU

Vilnius.—Suimtas Vilniaus
apygardos teismo valst. gynė-
jas Hurčinas. Suėmimas pada-
rė didelę sensaciją mieste. Hur-
činas, pasak spaudos, turėda-
mas savo žinioj depozito pini-
gus, pasisavino iš jų 30,000
zlotų.

Fašistai Naikina Savivaldybes Italijoje

ROMA.—Parlamentui buvo
įteikta bilius, kuriuom einant
panaikinama visos taip vadi-
namos savivaldybės, kurių Ita-
lijoj randasi apie 9,000. Tuo
įstatymu einant, visi majorai
ir miestų tarybos, kurios iki
šiol buvo renkamos, nuo da-
bar bus skiriamos. Jas skirs
augštesnė valdžia, kuri yra
rankose fašistų.
Fašistai labai džiaugiasi, kad
tokis įstatymas pravedamas,

Priverstos Vargo, Motina su Dukterim su Revolveriais Nuėjo Apvogti Banką

SIoux FALLS, S. D.—40
metų amžiaus moteriškė, Ka-
trė Rogersienė, su savo 19 me-
tų amžiaus dukterim, pasiėmė
revolverius nuvyko į First
State Banką, Rennerij, S. D.
ir apvogė jį. Tai buvo lapkri-
čio 28 d.
Vogti, sako moteriškė, pri-
vertė vargas. Josios vyras
yra baidioj sveikatos padėtyj
ir todėl moteriškė norėjo jį nu-
gabenti į ligoninę, bet neturė-
jo už ką. Tad jinai pasiėmė
savo dukterj Zerą ir nuvyko
abi į minėtą banką. Jodvi bu-
vo apsimaskavę, todėl kasie-
rius negalėjo jų pažinti.
Užpuolikės pasiėmė \$98.50

Politiniai Kaliniai Kovoja Prieš Mirties Bausmę

KAUNAS.—Kauno kalėjimo
politiniai kaliniai yra įteikę
krasto apsaugos ministerijai d-
ruai L. Bistrui protesto rezoli-
ciją prieš mirties bausmę už
politinius prasižengimus. Klai-
pėdos pučistai ir lenkai prie to
protesto nepridėjo. Kalba-
mojo protesto rezolucijos įtei-
kimo dieną visi politiniai kali-
niai badavo, tuo pareikšdami
savo protestą prieš mirties
bausmę.

KVAILAS PAREDYMAS

Kaunas.—Vidaus reikalų
ministerijos paređymu, Rygos
laikraštį "Segodnia" uždrausta
pardavinėti Kaune tą pat va-
karą. Jį tegalima pardavinėti
rytojaus dieną. Kaunan atvyko
"Segodnia" atstovai, kurie rū-
pinasi to paređymo atmainy-
mu.
WASHINGTON.—Šiais me-
tais Amerikoj dikčiai padidėjo
naudojimas cigarety ir kazyrų.

Veiklus Parapijos Dar- buotojas Gavo Kalėjimo

BELAIR, Md.—Jokūpas A.
Doxen, advokatas ir didelis
vietinės parapijos darbuoto-
jas, kuris turi jau 64 metus
amžiaus, tapo nuteistas aštuo-
niems metams kalėjimui už nu-
sukimą nuo tulo Simons \$1,800.
Dar devyni apkaltinimai stovi
prieš šj parapijoną.
Nors senis verkdamas prašė
teisėjo dovanoti jam šj baus-
mę, bet teisėjas to nepadarė.

NET JIE NEGALI PAKESTI

Kaunas.—Šiaulių Apygardos
teismas nagrinėjo Kurtavėnų
miestelio (Šiaulių apskr.) vyr.
policininkų Sipavičiaus ir Ju-
ševičiaus bylą. Juodu buvo kal-
tinami politinių kalinių kanki-
nimu. Teismo sprendimu Sipavi-
čiaus liko pasmerkta 6 mėne-
siams sunkiųjų darbų kalėjim-
o, o Juševičius—3 savaitėms
paprasto kalėjimo.

KELNIŲ SIUVEJAI LAIMEJO STREIKĄ.

NEW YORK.—2,800 kelnių
siuvėjų laimėjo savo streiką,
kuris buvo prasidėjęs 11 d.
lapkričio.

Gubernatorius Pinchot Pasiūlė Savo Išly- gas Streikuojuantiem Mainieriam ir Bosam

Nors Tos Išlygos Kapitalistams Labai Palankios, Tačiau Sa-
koma, kad Jie Nepriims Jų; Mainierių Unijos Viršininkai
Tariaisi delei Gubernatoriaus Plano.

HARRISBURG, Pa.—Pereitą
šeštadienį gubernatorius Pin-
chot šaukė pas save į pasikal-
bėjimą mainierių unijos atsto-
vus ir mainų savininkų susive-
nimo delegatus. Pastarieji
nepribuvo. Mainierių unijos
viršininkams gub. Pinchot pa-
siūlė tam tikras išlygas, ku-
riomis jie raginami mesti strei-
kuoti. Tosios išlygos yra:
Padarymas sutarties su bo-
sais ant penkerių metų.
Kapitalistai neturi teisės pa-
kelti ant anglies kainos; an-
glies kaina turi pasilikti toki-
a kokia buvo 1925 metais, prieš
šį streiką.
Paskirti tam tikrą komisiją,
kuri rūpintųsi ištyrinėjimu vi-
sų apytovų ir per šešis mėne-
sius ji turėtų nuspręsti, ar mai-
nieriems reikalingas algų pa-
kėlimas, ar ne.
"Check-off" sistemos įvedim-
o klausimą gubernatoriaus pa-
lieka išrišti atskirų mainų sa-
vininkams ir darbininkams.
Sulyginimas algų sulyg 1923
metų sutarties.
Biznieriai Užgria.
Scrantono, Wilkes-Barrės,
Hazletono ir kitų miestelių
biznieriai šj planą labai re-
mia. Unijų atstovai iki šiol
savo nuomonės dar neišreiškė.
Jie turės mitingą, kuriame ir
bus viskas apkalbama.
Kadangi mainų savininkų
atstovai į šj pasitarimą nepri-
buvo, tai jiems tapo paaušta
minėti punktai. Savininkų at-
stovai buvo prašę turėti su gu-
bernatoriumi privatišką pasita-
rimą, bet pastarasis, spėjama,
nesutikęs.
Abejojama, ar šituos pasiū-
lymus priimtų kad ir patsai
Lewisas. Juk tai būtų didžiau-
sias smūgis organizuotiems an-
gliakasiams.

Ignas Kripaitis, Lietuvis, Laimėjo Bylą ant \$32,500.00 už Jojo Sužeidimą

Pereitą savaitę Ignas Kripai-
tis, lietuvis karpenterys (daily-
dė), gyvenantis po num. 400
Wythe Ave., Brooklyne, lai-
mėjo teisma prieš William
Greenberg Plumbing Kompani-
ją už sužeidimą. Teismas pa-
tvarkė, kad minima kompanija
Kripaičiui turi užmokėti \$32-
500.00. Skundėjas buvo sužeis-
tas geg. 29 d. 1925, ant kampo
Keap St. ir Lee Ave.

SULAUŽE KOJĄ IR DU SONKAULIUS

Minėtą dieną, virš pasakyto-
je vietoje, skundžiamosios kom-

TESIASI TEISMAS 26 VALSTIEČIŲ

MASKVA.—Čia yra teisiama
26 valstiečiai už sudeginimą
dvių gyvų čigonų pereitą va-
sarą Kavencino kaime, netoli
Maskvos.

LAUKIAMA AUDROS AIGIPE

VALETTA, Malta.—Britani-
jos karinis laivas Danae išplau-
kė į Aleksandriją, Aigiptan.
Matomai, ten kažin kokios po-
litinės audros laukiama.

PAKVAISELIS, SAKOMA, PAGAUTAS

TOLEDO, O.—Asmuo, ku-
ris anđai čia sumušė daugy-
bę moterų, sakoma, yra jau
pagautas. Nors dar labai abe-
jojama, ar tai yra tas pats
žmogus.

Philadelphia. — Lewisas už- ginčina, būk mainierių unija

Philadelphia. — Lewisas už-
ginčina, būk mainierių unija
yra užgrysi operavimą angli-
kasyklų neorganizuotais darbi-
ninkais W. Virginijoje.
LONDONAS.—Kadangi
streikuoja bevielinio telegrafo
operuotojai, tai daugelis An-
glijos laivų turės plaukioti be
bevielio telegrafo.

**'LAISVĖS' KONCERTAS JAU VISISKAI NEBETOLI; NUSIPIRKITE IŠANKSTO TIKIETUS, KAD GALETUMETE IETI Į SVE TAINĖ; KONCERTAS
BUS VIENU IŠ GERIAUSIŲ, KOKIUS KAD A NORS DIENRAŠTIS YRA TUREJĖS; SULYG PROGRAMOS, TIKIETAI LABAI PIG ŪS IR PRIENAMI**

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

JEZUITŲ DIKTATURA LIETUVOS MOKYKLOSE

Lietuvos kunigai įveda šimtaprocentinę savo diktatūrą mokyklose. Iki šiol jie irgi valdė mokyklas, nuolat kilnojo arba iš vietų mėtė pažangesnius mokytojus...

Bet mokyklose kunigai iki šiol viešpatavo palaidžiau, neturėdami vienos, kietos tam programos. Dabar jie pradės organizuoti mokyklose carauti.

Rugs. 10 d. Mariampolėje įvyko Seimų vyskupijos pralotų ir dekanų konferencija. Nutarė: Tikybos mokytojai turi gauti leidimą iš klebono, kurs paskui bažnyčioj iš ambono užsako tų mokytojų vardus...

Religijos mokytojas turi pasirašyti, kad šventai eis gero kataliko pareigas ir nieko bendro neturės su neklerikalinėmis organizacijomis.

Prie kiekvienos mokyklos turi būti įsteigtas tėvų komitetas iš gery katalikų. Jis turi būti renkamas po klebono vadovybe. Kandidatus į tėvų komitetą klebonas paskelbs bažnyčioj iš ambono.

Klebonas su tėvų komitetu, reiskia, kontroliuos ir valdys mokyklą. Klebonija ir špitolė, tuo būdu, užims vietas švietimo komisijų, inspektorijų ir net pačios švietimo ministerijos.

Švietimo įstaigos bus gautinai vertiamos jezuitiniais tendinimo urvais. Bet prieš kunigo sutoną kludomos ne tik pradinės ir vidurinės mokyklos, o ir Kauno Universitetas.

Vienas iš didžiausių rūpesčių tu universiteto rektoriaus kunigo Bučio yra: kokią bažnyčią paskirti studentams universiteto, kur šį rudenį įstojio dar 900 jaunuoliu.

Tuom, suprantama, rūpinasi ir socialdemokratas profesorius Čepinskas, ir ex-socialistas profesorius Biržiška, ir liaudininkas Leonas, kurie neseniai įvykusiame pokilyje garbino universiteto rektorių kunigą Bučį už jo "bepartyvumą".

Socialdemokratai ir tautininkai (liaudininkai) savo laikraščiuose paknerkia prieš klerikalinį carizmą mokyklose. Bet tikrenybėje jie dvilinki lenkia prieš atbulkalnių diktatūrą. Ir ne jiems apvalyti Lietuvos mokyklas nuo jezuitinio amaro. Jas apvalys tik revoliuciniai darbininkai ir valstiečiai, kada su ginklu rankoj išvys iš valdžios kunigus ir kitus siurbėles ir įkurs savo tvarka.

APŽVALGA

VE KAIP "ŠAISKINO" KOMUNIZMĄ.

Bostono špitolninkų organo "Darbininko" įsiutimas ant komunistinio judėjimo nebūtinai jokių ribų. Tada galima spręsti iš suidiotėjusių Virako straipsnio, tilpusio "D.", lapkričio 24 d., po antgalviu "Paskiausios Tikros Žinios iš Rusijos". Tas kunigų ebatlalžys sako, kad "komunizmas—žydų kerštas". Tai ir viskas, liško daugiau jais nemato komunizme.

O kiek ten nesamonių ir bjaurybių primeluota apie Sovietų Rusiją! Kaip keli metai lam atgal, kada tikrų žinių iš Rusijos buvo gana sunku gauti, klerikalų laikraščiuose visoki plunksnos banditai visokių mielus ir nesamones rašydavo apie tai darbininkų šali, taip ir dabar teberašo. Nei samatos, nei gėdos jie turi. Juk dabar žinių iš Rusijos gaunama lišk ir tiek, šimtai žmonių iš visų pasaulio kampų važiuoja tenai patirti, kaip žmonės tvarkosi ir gyvena ir praneša pasauliui viską. Siuntė į Rusiją delegatus Anglijos, Vokietijos, Norvegijos, Čecho-Slovakijos darbininkai. Delegatai sugrįžo ir papasakojo, kaip smarkiai Rusijoje dalykai gerėja, kaip greitai tenai kyla naujas gyvenimas, nauja tvarka. Anglų darbo unijų vadas, A. A. Purcell šiomis dienomis važinėjo su prakalbomis po Ameriką ir visur gyrė Rusijos darbininkus.

O nežūrnt te, špitolninkų organas užsimerkia ir savo skaitytojų protą nuodija visokiomis išgalvotomis bjaurybėmis. Bostono špitolninkų organo "Darbininko" įsiutimas ant komunistinio judėjimo nebūtinai jokių ribų. Tada galima spręsti iš suidiotėjusių Virako straipsnio, tilpusio "D.", lapkričio 24 d., po antgalviu "Paskiausios Tikros Žinios iš Rusijos". Tas kunigų ebatlalžys sako, kad "komunizmas—žydų kerštas". Tai ir viskas, liško daugiau jais nemato komunizme.

NEW BRITAIN, CONN.

Lapkričio 21 d. nuvykau į New Britain ir sutikau d. V., kuris skubinosi į paštą su 17 "Laisvė" naujų skaitytojų. Užsiminus apie "Laisvės" vaju, d. V. pareiškė, kad šį sykį turėsiąs pasitontinti ir tokiu skaičiumi, nes dar pirmą sykį dalyvavus "Laisvės" vajuje už gavimą naujų skaitytojų. Bet sekantį vaju jau šauksias d. Nikarą ir dvikovą ir manas tikrai jį nuveikti.

Čia daugiau įsigalėję tautininkai su klerikalais; radikalių spēkos silpnos ir tos suskaldytos. Mat, čia gyvena Johanas "apsišvietimo" kuopa, kuri daugiau nieko neveikia, kaip tik demoralizuoja radikalį veikimą. Bet jeigu čia atsirastų keletas gery, veiklių draugų, kaip draugas Valaitis, tai greitai neliktų ne tik taip vadinamų ekstrinių, bet daugelis atėitų pas mus ir tų darbininkų, kuriuos suvedžiojo tautininkų ir klerikalų lyderiai.

Applankę New Britain, leidauši į Hartfordą, nes ten buvo surengta ALDLD. vietos kuopos vakarienė. Vakariene buvo puiki, puikesnės negalima nei norėti, atsižvelgiant į tokia mažą mokesčį. Reikia paaciuoti gaidinėjams, kurios viską taip rūpestingai prirenge, nesigailėdamos savo triušo. Publikos buvo gražios. Laikė vakariene buvo programa. Jaunos mergaitės skambino ant piano, viena mergaitė sudainavo solo, pora dainelių, kas publikai labai patiko. Buvo pakviesti draugai Salaveičikas ir Valaitis pasakyti po prakalbė. Drg. Salaveičikas kalbėjo apie tai, kokią rolę lošia ALDLD. ir ragino vietos darbininkus rasytis prie šios draugijos. Drg. Valaitis kalbėjo apie darbininkų spaudos reikšmę, ypatingą domę kreipė į "Laisvės" laimėtą bylą su Romos trustu ir ragino susirinkusius parenti "Laisvė" kuri yra labai daug nukentėjus laike su kovos, nes telmas padarė daug išlaidų. Aukų surinkta 20 dol. su centais.

"LAISVĖS" ADVOKATO GILB. E. ROE PRAKALBA, EINANT PRIE PABAIGOS TEISMO SU KUNIGU PETKUM

(Tęsa). Ir kas gi toliau atsitiko? Išbandęs visus tuos būdus, išbandęs pašimti susirinkimo pirminkystes Kontrolię, isbandęs užgesyti šviesas ir išgąsinti žmones gaisro ženkliais, jisai bėga iš svetainės ir išbėgdamas iš svetainės, patiepia visiems: "Jūs visi eikite į peklą!" Jisai oadar bando iskraipyti ir sakosi, kad buk kas nors jam nepes pasinkti susirinkimė ir kad buk tik tam žmogui jis liepė eiti į peklą. Bet buvo įrodyta, kad jisai taip sake visiems susirinkusiems. Ir, ot, šitoks tai žmogus yra kunigu ir prašo dzurės, kad išneštų nuosprendį, pateisinantį jo charakterį!

Kokia gi yra kita propozicija? Leiskite man, gerbiemieji dzūrimėnai, atkreipti jūsų atydą į jo liudijimą, kada jisai buvo pirmą sykį pasodintas į liudininko kėdę. Kadangi tas atsitiko jau kelios dienos tam atgal, tai gal būt, kad jūs primiršote. Štai kas atsitiko: Jūs atsimenate šitą knygą, kurią jisai išleido delei paaiskinimo jo nesupratimų su savo parapijonais. Aš užklausu juo: "Ar jūs šitame dokumente kur nors sakote, jog tas, ka Ona tą dieną arba tą naktį sakė, yra neteisybė? Jeigu taip, tai atversk tą knygos vietą ir parodyk mums."

Atsakymas: "Žinoma, kad neteisybė: aš taip sakiau." Roe: "Aš prašau, kad jo šitas atsakymas būtų išbrauktas."

Teisėjas: "Išbraukta. Klausimas yra, ar jūs sakote šitoje knygoje, jog tas yra neteisybė?" Kun. Petkus: "Taip, gerbiama, aš sakau."

Roe: "Atversk, kur ta vieta." Teisėjas: "Jis nori, kad jūs paduotumėte jam tą kalbą, kur jūs taip sakote."

Kun. Petkus: "Kad jūs loska, pakartokite klausimą." Teisėjas: "Jis nori toje knygoje jūsų pasakymo, kur jūs užginčijate teisingumą to, ka Ona sakė."

Tai atsitiko tuo laiku, kada jisai pirmą sykį buvo pašauktas liudyti. Ar jūs pastebėjote, kad iki paskutinių teismo valandų, kada šito kunigo akys tapo atidarytos, jisai neparodė nei mažiausio susijudinimo, kaip didelė yra šita byla.

Klausinėjimas tęsiasi: Kun. Petkus: "Štai ta vieta." Teisėjas: "Ant kurio puslapio?" Petkus: "28". Teisėjas: "Ka jūs ten sakote?"

Na, ir jis cituoja savo knygoje ant 40 puslapio visa tai, ka jis gali surasti pasiaiskinimui savo nesupratimų su savo parapijonais.

Petkus: "Aš sakau: 'Tai yra praprasas dalykas, kad jeigu kas nors nori pažeminti kunigą, tai jieško moteriškės, kurią būtų galima su juo surišti.'"

Bet tai neteisybė. Tai bailio pasakymas. Mes žinome, jog tai neteisybė.

Jisai skaito toliau: "Moteriškės pareiškimas be jrodymų yra kriminališkas prasižengimas."

Čia randasi gražus būrelis susipratusių moterų darbininkų, bet nėra LDSA. kuopos. Kodėl taip, draugės? Man rodosi, kad draugės Giraitienė ir Kazlauskienė turėtų pasi- darbuoti ir suorganizuoti kuopą. Juk čia yra darbininkų moterų vadinasi ir del kuopos yra gera ir plati dirva. Tik reikia pasidarbuoti, o pasekmės bus labai geros. Todėl, draugės, apie tai pagalvokite. K. J.

mas ir už tai jinai turėtų sėdėti kalėjime." Tai ir viskas, ka jisai turi delei užginčijimo.

Teisėjas (į Petkų): "Ar jūs norite, kad mes suprastume, jog šitie žodžiai sudaro jūsų užginčijimą?" Petkus: "Taip."

Tai buvo tada, kada jisai liudijo pirmą sykį.

Kitas dalykas: Aš užklausu juo apie pareiškimą, kuris buvo rodytas per tuos liudininkus, kurį jisai padarė parapijonams, kada jisai apieido parapiją ir kada parapijonai uėjo į klebonų paaryti surasą rakandų, kaip teisingas arpa kaip neteisingas yra tasai jų pasikalbėjimas. Aš jums įskaitysiu tuos klausimus ir atsakymus iš stenografuoto raporto nuo 39 puslapio:

Roe: "Ir ar jūs atsakėte, kad žmonės sako tą ir žmonės sako tą, bet aš nepadariau Onos nesčia; jeigu būčiau padaręs, tai būtų įrodymas?" Kun. Petkus: "Aš to nesakiau."

Roe: "Ar jūs sakėte ka nors panašaus?" Petkus: "Aš nepamenu."

Tik pamastykite: Tokiame krizyje jėjo parapijoje ir kuomet parapijonai šitą dalyką iškelė prieš jį, tai jisai nebepamenai! Bet aš turiu skubintis toliau.

Kitas dalykas: Neuzginčijama, kad šitas dalykas pasiekė vaskupą po to susirinkimo. Buvo išrinkta komisija, kuri tai visa perstatė vaskupui arba vaskupo pagalbininkui, kuris ejo vaskupo pareigas. Negailejo būti prielankesnio tribunalo del jo, kaip vaskupos. Jisai nuėjo pas savo viršininką. Gi jis ir aš žinome, kad viršininkas visados palaikys savo pagalbininką. Well, bet kas atsitiko? Išgirdęs tuos dalykus, vaskupas kun. Petkų atėmė iš tos parapijos. O juk mes žinome, kad vaskupas sugveno draugiškai su Petkum, vienok gi jo nuosprendis buvo, kad Petkus yra kaltas. Na, o dabar Petkus reikalauja iš mūsų atlyginimo už nuostolius!

Kadangi veikiausia aš nebeturėsiu progos sugrįžti prie šito klausimo, tai dabar noriu jį pakelti. Štai kas atsitiko: Pirmas straipsnis pasirodė lapkričio 8 dieną, kitas buvo išspausdintas lapkričio 13 d., paskui dar buvo pora parapijonų straipsnių. Bet visi straipsniai pasibaigė lapkričio mėnesi, 1923 metais. Ir jisai (Petkus) laukė, kada tas visas dalykas tapo užbaigtas ir jis buvo užtikrintas, jog daugiau straipsnių nebus pasirodys, daugiau medžiagos nebebus delei patraukimo į teismą už šmeižimą. Tiktai kada viskas pasibaigė, jisai patraukia šitą laikraštį teisman už jo apšmeižimą, patraukia todėl, kad jisai nori gauti pinigų. Jisai nepaiso skandalo, nepaiso savo gero vardo, nepaiso to, kad parapijonus reikia įtraukti į šitą surų duobę, bet jisai nori pinigų ir laukia tol, kad daugiau apie jį nebebus rašoma. Kodėl gi jisai ant rytojaus po pasirodymo pirmo straipsnio nenuėjo pas tą laikraštį ir neišdėstė faktus? Jeigu jisai būtų tą padaręs ir jeigu šitas laikraštis būtų atsakęs atspausdinti tuos faktus, tai aš nebūčiau šiečia. Bet jis nepranešė laikraščiu, jog tie faktai, kurie buvo atspausdinti, yra neteisingi. Jis nepadarė to, nes jisai žinojo, kad besaikiškas tyrinėjimas būtų priparodęs jų teisingumą. Aš tikiu, kad ir jūs šitoje byloje taip nuspręsite. (Bus daugiau)

CLEVELAND, OHIO

Visiems Darbininkų Partijos Nariams

Brangūs Draugai:—Clevelando Darbininkų Partijos organizacijos perorganizavimas prasidės seređoj, gruodžio 2 d. Miestas yra išdalintas į penkias sekcijas.

Sekcija 1. Nuo West 25th St. iki Adison Road į pietus ir palei Adison Road iki 79th St. Sekcija 2. Nuo Adison Road palei ežerą iki "city limits". Sekcija 3. Nuo Cuyahoga upės, į rytus, iki 79th St. Sekcija 4. Nuo West 25th St. ir ežero, į pietus, iki Bridge Ave., ir palei pietinę dalį upės iki "city limits". Sekcija 5. Nuo West 65th St., į vakarus linkui, iki "city limits", ir nuo ežero į pietus iki "city limits".

Visi tie nariai, kurie nedirbate dirbtuvėje, taip pat ir namų statytojai, dalyvaukite susirinkime tos sekcijos, kurioje jūs gyvenate.

Sekcijų Susirinkimų Vieta: Sekcija 1 laikys susirinkimą distrikto ofise, 5927 Euclid Ave., seređoj, gruodžio 2 d., 8 val. vakare.

Sekcija 2, ketverge, gruodžio 3 d., 8 val. vakare, South Slavic Hall, 5507 St. Clair Ave.

Sekcija 3, pėnyčioj, gruodžio 4 d., 8 v. vakare, 5311 Woodland Ave.

Sekcija 4, subatoj, gruodžio 5 d., 8 v. vakare, Hungarian Hall, 4309 Lorain Ave.

Sekcija 5, panedėj, gruodžio 7 d., 8 val. vakare, Finish Hall, 1303 W. 58th St.

Visi draugai būtinai dalyvaukite savo sekcijų susirinkimuose.

I. Amer, Dist. Organizatorius.

ANSONIA, CONN.

Lapkričio 6 d. įvyko ALDLD. D. 117 kuopos susirinkimas. Nors narių buvo neskaityngai, bet iš raportų pasirodė, ka draugai veikia, kiek tik jie išgalė. Žinoma, veikia tie, kurie ir susirinkimus lankosi, bet kurie ir susirinkimus nesilanko, ir tie abelname kuopos veikni, nedalyvauja. Buvo iš centro balsavimo blankos, bet palikta sekanciam susirinkimui, kurį įvyks 4 d. gruodžio, pas draugą Demikį. Visi kuopos nariai, malonekite ateiti į šitą susirinkimą. Nutarta kiekvieną subatos vakarą laikyti diskusijas pas drg. Demikį, todėl nepamirškite visi atsilankyti ir siveskite pašalinių, kurie nepriklauso prie mūsų kuopos.

Darbai pas mus eina neblo gausiausiai; dirba visas dienas, o dar su viršlaiku. Bet užaibiai labai menki ir kurie tu seimynas, tai negali pragyventi. Mat, maistas ir kiti gyvūmū reikalingi dalykai la brangūs, o jau apie anglių kainas negalima nei kalbėti. Ne anglis, bet purvus pardavinėja kompanijos ir tai lupa už tuos anglinius purvus po \$20 už toną. Tuo tarpu darbininkų uždarbis nuo 21 iki 25 dolerių į savaitę.

Darbininkai neorganizuoti! Dabai bosai kaip nori, taip su jais elgiais. Juk neturint unijos gali nei pasipriešinti. Būna net ir tokių atsitikimų, kad bosai darbininkams įspranda uždrožia.

Ansonijos Vergas.

ATITAIŠYMAS KLAIIDOS.

AMSTERDAM, N. Y. "Laisvės" N 269 tilpusioje korespondencijoje, ketvirtame paragrafe, ve koks sakinyš yra: "O gal jis bijo, kad bolševikai įsigalėję nekonfiskuotų jį to namo blaikių, prusokų ir kitų gyvūnelių?" Turėjo būti: iš jo namo, nes kalba ejo ne apie klumpo, namą, bet apie to žmogaus namą, kuris gyrėsi, kad prakalboms neišrandavojo svetainės.

Skaitykite Dienraštį ir Kitiems Užrašykite.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KASKIAUCIUS

AKLOSIOS LIAUKOS IR NERVAI.

(Tęsa.)

NUOTIKIS IV. 48 metų amžiaus A—as, jau 21 metai, kaip vedęs. Jo pati ir vienas 18 metų sūnus sveiki ir gyvi, gražiai kruta. Pats jisai yra persirgęs kūdikiystėje eđra ir nuo to sykio nėra sirgęs. Buvęs visada gana sveikas ir jautėsis puikiai. Ot tiktai pirm kokio šeseto mėnesių vyruai kas ten nebergerai emė darytis. Pradėjo jam vis dažniau svaigumas užeiti, galvą sukti, kvaisti; pradėjo užeidinėti pakaitomis tai karšta tai šalta, lyg kokie šiurpuliai jį perkratytų. Galva dažnokai jam skaudėt pradėjo, ot tiktai daugiau viršugalvių ir kaktą. Pasidarė jis nepaprastai surgęs pikiūrnas, nervingas; emė jam lyg kokios skruzdėlės tai šian tai ten bėgioti, lyg gnaibyti, lyg kandžioti. Akys jam reibsta, greit priilista, raidės susilieja, į smulkių daiktą ilgiau žiūrėt neįval. Visas jis jaučiasi pavargęs, kada ir nieko neveiktų. Nei bejam miegas lenda, nei jam valdyt noris, kaip pirm norėdavo. Ar ka jis dirbti imsis, niekas nesiseka, neįstengia jis sukliopti, savo mintių suvalkyti ir sutvarkyti. Lyg kokia keista, navatna bailė jam užeidinėja, dvasinis slogutis slogina, galvestis. Opo savo suvaldyt jis nebegali, nors taip jis ir visai nekvailas vyras buvo. Del menko

daikto iš odos net jis neriaid. O tas nuovargis, tai, regis, ir galo jam nėra. Ar rytas, ar vakaras, ar ka dirbes, ar nedirbes—vis jis jaučiasi baltai nuvargęs, prislėgęs, nedrasus. Net žmonių, net draugų ir ty jis emė vengti, lyg gėdysis ko, nors nieko pikta ir nebuvo jiems padaręs.

Fiziškai bekamantinėjant, beekzaminuojant jį, nieko bloga nesurasta. Nerasta nieko organiniai bloga ir su jo nervais. Tik jo kraujo spaudimas arterijose pasirodė esąs gana augstas, sulyg jo amžiaus. Kitų gydytojų, jam buvo pripažinta neurastenija, nervų išėmimas, o kai del didelio kraujo spaudimo, tai esą taip jam del inkstų kroninio įdegimo. Bet čia pasirodė, jog jokio jam inkstų įdegimo ir būt nėra, todėl nebūto daikto negalima nei kalinti už augstą kraujo spaudimą.

Reikia dar dadedi, jog psichaisiais mėnesiais jisai ir tukti pradėjo žymiai, o tukimas, kaip visiems gerai žinoma, nieko gera neįveda. Pirmą jis vedavo taip sau, sulyg jo didumo, sulyg jo ūgio; pavidutiniskai, taip apie 175 svarų, bet paskiau net iki 200 svarų dabarė. Gyvenimą jis gyvena labai regulingą. Niekur neperdėjo, visur pusiausvorybės laikėsi, vengė perdėjimų, kraštutinybių. Jokių vėnerimų (lytinių) ligų nėra niekad turėjęs. (Bus daugiau.)

BINGHAMTON, N. Y.

Aukos dr. Kaskiaučiaus Seimynai.

Tūlas laikas atgal ALDLD. 20 kuopa paskyrė iš izdo v. dr. Kaskiaučiaus seimynai. Prie to, kuopos paskirtoji komisija surinko dar \$18.25. Aukotojų vardai: J. Liepa, L. S. moliusas po \$1.50; J. Sadauskas, A. Pagiega, H. Zukienė, A. Zmitra, S. Vainekis, J. Rašičikas, A. Bručienė ir P. Kručas—po \$1; P. Poška 75c.; K. Dzidulionis, J. Kapčionas, V. Zmitraitė, V. Čekanauskas, L. Travijonas, B. Zmitraitė, K. Vaičiėkauskienė, Zmitrienė, A. Zolynas, P. Mainionis, S. Jasilionis—po 50c.; P. Grinius, J. Kireilis, Kalasiuskas ir J. Ivanauskas—po 25c. Viso pasiųsta d. Kaskiaučienei \$23.25. Nuo d. Kaskiaučienės gautas pakvitavimas—padėka.

Perstatyta Komedija "Vagy". 20 d. lapkričio, lietuvių sveitainėje įvyko LDSA. 23 kuopos perstatymas 4 veiksmų komedijos "Vagy". Lošė A.L.P. Meno 8-gos 5 k. nariai. Lošimą galima rukuoti prie vidutiniai pavykusių. Publikos buvo įpusantro šimto upaty. Rengėjos turės truputį peli.

ALDLD. 20 kp. Nariams. 3 d. gruodžio įvyks ALDLD. 48 kuopos kviečiant mūs draugystę prisidėti prie surengimo protesto prakalbų prieš Lietuvos valdžios žiaurus darbus, nežmonišką elgimąsi su politiniais kalniniais. Laiskae priimtas.

Užsibaigus susirinkimui, įvyko tos pačios draugystės prakalbos. Kalbėjo drg. Juke' iš Chicago. Pirmoj kalbos dalyje kalbėjo apie draugystės reikalus; antroje kalbos dalyje kalbėjo apie Lietuvos darbininkų vargus ir apie valdžioterorą, kaip ji kankina darbininkus. Publika jo kalba usiganėdino. Aukų Lietuvos politiniams kalniniams surinkta \$4.42.

RACINE, WIS.

Lapkričio 15 d. įvyko Liet Brolių ir Seserų Draugystės susirinkimas, kuriame buvo pakelta keletas svarbių klausimų. Skaitytas laiskas nuo ADP.LS 48 kuopos kviečiant mūs draugystę prisidėti prie surengimo protesto prakalbų prieš Lietuvos valdžios žiaurus darbus, nežmonišką elgimąsi su politiniais kalniniais. Laiskae priimtas.

Užsibaigus susirinkimui, įvyko tos pačios draugystės prakalbos. Kalbėjo drg. Juke' iš Chicago. Pirmoj kalbos dalyje kalbėjo apie draugystės reikalus; antroje kalbos dalyje kalbėjo apie Lietuvos darbininkų vargus ir apie valdžioterorą, kaip ji kankina darbininkus. Publika jo kalba usiganėdino. Aukų Lietuvos politiniams kalniniams surinkta \$4.42.

BAYONNE, N. J.

Susėlimui dr. Kaskiaučiaus seimynos aukojo po \$5 M. Vekkis ir J. Zeleskas; \$2 J. Rutkauskas; \$1.50 M. Panalis; po \$1: J. Čepinskas, A. Arastumavičius, A. Visnaukas, J. Skruparis, S. Radušis, K. Radušienė, P. Janušas, P. Čurienė, K. Čurilis, F. Kvoderis, F. Amšiejė, K. Pareigis, J. Balčiūnas, J. Survila, J. Algaitis, F. Nokas, O. Sakavičienė, J. Balčiūnas, F. Vileinskas, ir J. Kirmila; po 50 centų: F. Lukaitis, A. Lukaitis, P. Artugienė ir K. Balčiūnas. Viso \$35.50. Aukų rinkimo komisija: S. A. D. L. D. 212 kuopos: S. Radušis, J. Balčiūnas, M. Panalis.

Bedarbė Connecticut Valstijoje

Lapkričio 18 d. laikraštis "The Hartford Times" praneša, kad Connecticut valstijoje yra 4,000 bedarbių. Paga miestus, jie dalinasi sekamai: Hartford, 1,028 prašo dar Bridgport, 928 įregistruoti bedarbiai, o 841 jau gavo darba; New Haven 812 jau gavo darba, o dar yra 916 bedarbių; Waterbury, 827 įsieškojo darba, 300 iš jų jau gavo, o 5 dar tebevaikštinėja be darbo; Narrvick, buvo 365 bedarbiai, 300 iš jų gavo darbo, o 1 (?—Red.) tebejieško.

Statistikos paduotos už lai kotarpj tarp rugpjūčio 31 spalį 24 šių metų. Bet jos kur kas neatatinka teisybę. Pavyzdžiui, Willimantie mieste jau senai tęsiasi, daugybė darbininkų gyvena budose, kurias miestas suteikia negalintiems užsimokėti rentos. Gi valdžio darbo biuras apie tai niek "nežino" bei nenori žinoti. tiksliai tatau slepia, kad nepa rodžius, kaip istikrųjų dalykai stovi Connecticut valstijoje.

Be to, daugelis bedarbių petyvs stengiasi darbą susirasti ir neina užsiregistruoti kaip be darbiai. Tų valdžia irgi "nežino." Visą suėmus į dalikas mes atrasime, kad Connecticut valstijoje bedarbė daug didesnė, negu darbo biuro paskelbtos statistikos parodo.

Tiek bedarbių yra gerajis laikais, o kas bus, kad pramonė pradės daugiau šlubuoti? M. J. Vaitiekus.

